

Arbetsmarknadsdepartementet

En karensdag mindre i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2017:55)

Genom remiss den 6 november 2017 har ILO-kommittén ombetts att yttra sig över promemorian En karensdag mindre i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2017:55). I promemorian lämnas förslag om att minska antalet karensdagar i arbetslöshetsförsäkringen från dagens sju dagar till sex dagar.

Förslagets förhållande till vissa ILO-konventioner

Promemorian anger att ILO:s konvention (nr 168) föreskriver att en karensperiod vid hel arbetslöshet inte får överskrida sju dagar. Promemorian bedömer därför att varken nuvarande bestämmelse eller förslaget i promemorian står i strid med konventionen eller någon annan ILO-konvention som ratificerats av Sverige.

ILO:s konvention (nr 168) om främjande av sysselsättning och skydd vid arbetslöshet antogs 1988 och ratificerades av Sverige 1990 (prop. 1989/90:64). Konventionen behandlar frågan om ersättning vid arbetslöshet och bestämmelserna i konventionen innebär en komplettering/skärpning av kraven i ILO:s konvention (nr 102) om minimistandard för social trygghet. Det innebär enligt ILO-kommittén att det är mest relevant att granska förslaget mot kraven i konvention nr 168.

Enligt konvention nr 168 ska varje medlemsstat vidta lämpliga åtgärder för att samordna sitt system för skydd vid arbetslöshet och sin sysselsättningspolitik. Skyddet vid arbetslöshet, i synnerhet metoderna för att utge förmåner vid arbetslöshet, bör vara utformat så att det bidrar till att främja full, produktiv och fritt vald sysselsättning och inte tar bort incitamenten för att arbeta och erbjuda arbete. Konventionen innehåller bl.a. bestämmelser om vilken personkrets som omfattas, villkor för ersättning, ersättningsnivåer och ersättningsperiodens längd samt anger skäl och villkor för indragning

eller minskning av ersättningen, t.ex. om annan inkomstförmån erhålls. Som konstaterats i promemorian får nationella bestämmelser inte föreskriva att karenstiden vid hel arbetslöshet får överskrida sju dagar, se artikel 18.

Det kan vidare konstateras att det finns en rekommendation som hör till konventionen, ILO:s rekommendation nr 176 om främjande av sysselsättning och skydd vid arbetslöshet. Av rekommendationen, som dock inte är rättsligt förpliktande, framgår att medlemsstaterna förväntas sträva efter att skydda arbetstagare som upplever svårigheter under en karenperiod, se punkten 17.

Det kan även noteras att den nuvarande svenska regleringen har varit föremål för granskning. 2016 konstaterade ILO:s expertkommitté att den svenska regleringen innebär att karenstiden på sju dagar avser ersättningsbara dagar. Eftersom endast fem dagar per vecka är ersättningsbara dagar innebär en karenperiod på sju dagar enligt ILO att karenstiden de facto kan bli nio dagar (se bl.a. ILOs technical note, 2016, s. 65). Från svensk sida har dock i bl.a. den senaste versionen av consolidated report (som expedierades från Regeringskansliet den 21 december 2017, diarienummer S2017/07514/SF) anförts sammanfattningsvis följande: Den svenska arbetslöshetsförsäkringen är en veckoförsäkring där den enskilde kan få ersättning för högst fem dagar per vecka. Antal dagar i arbetslöshetsförsäkringen räknas i ersättningsdagar och inte i kalenderdagar. Det framgår inte av ILO:s konvention nr 168 att de sju dagar som föreskrivs där avser kalenderdagar. Dessa sju dagar bör istället avse dagar för vilka dagpenning skulle ha lämnats om det inte hade varit en karenstid. Därmed bör Sverige anses uppfylla kravet i konventionen.

ILO-kommitténs slutsats

ILO-kommittén välkomnar att promemorian innehåller en redogörelse för den ILO-konventionsbestämmelse som är relevant för en analys av förslaget i förhållande till Sveriges internationella åtaganden enligt ratificerade ILO-konventioner. ILO-kommittén delar promemorians bedömning att förslaget inte kan anses strida mot Sveriges internationella åtaganden enligt ratificerade ILO-konventioner.

I beslutet i detta ärende har deltagit undertecknad Stefan Hult och ledamöterna Catharina Nordlander, Barbro Köhler Krantz, Amelie Berg, Niklas Beckman och Sophie Thörne. Arbetstagarledamöterna från LO, TCO och Saco (Oscar Ernerot, Ellen Nygren och Lise

Reservation från arbetstagarledamöterna i ILO-kommittén med anledning av kommitténs remissvar på En karensdag mindre i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2017:55)

LO, TCO och Saco delar inte kommitténs slutsats att förslaget är förenligt med Sveriges åtagande enligt konvention 168. LO, TCO och Saco önskar av den anledningen reservera sig mot beslutet.

LO, TCO och Saco välkomnar förslaget om en karensdag mindre i arbetslöshetsförsäkringen.

LO, TCO och Saco önskar framföra följande i relation till ILO:s konvention 168. I artikel 18 framgår att antalet karensdagar högst får uppgå till sju dagar. I arbetslöshetsförsäkringen räknas ersättningsdagar (arbetsdagar). Det innebär att förslagets sex karensdagar i praktiken blir åtta kalenderdagar, eftersom även lördag och söndag inräknas.

LO, TCO och Saco delar inte slutsatsen att det bör vara ersättningsdagar som avses enligt konventionen. Det framgår av expertkommitténs yttrande (ILOs technical note, 2016, s.65) att det är kalenderdagar som avses.

Donovan) har reserverat sig mot kommitténs slutsatser i enlighet med den bifogade reservationen.

Yttrandet har beslutats per capsulam. Ärendet har handlagts av undertecknad sekreterare.

För Svenska ILO-kommittén

Stefan Hult
Ordförande

Malin Broman Lindfors
Sekreterare